

Posudek diplomové práce Magdaleny T. Bartoňové

Zvolené téma je z hlediska studovaného oboru, jímž je v případě diplomantky aplikovaná etika hodné pozornosti a zcela jistě je aktuální, jak ostatně ukazují i autorkou použité odkazy na dokumenty katolického magisteria. Také základní rozčlenění práce, kde autorka postupuje od vymezení základních pojmů přes popis konkrétního modelu etiky rodinných vztahů k pokusu zachytit přednosti a limity, je z mého pohledu vpořádku.

Je jasné, že bylo zapotřebí důkladně představit, co autorka zmiňuje v anotaci, tedy vymezení a funkce rodiny, rodinné vazby a jejich význam pro jednotlivé členy rodiny. V tomto smyslu je třeba říci, že diplomantka udělala obrovský kus práce, když původní bohatý materiál utřídila a doplnila o odkazy na dostupnou odbornou literaturu k tématu, přes sociologické studie I. Možného, Lipovetského a dalších po teologickou reflexi J. Šrajera a především o odkaz na konstitutivní teologické prameny jako je Písmo a texty magisteria. Kapitola 1.5, která se pak věnuje šířeji rodinným vztahům však už evidentně a jednoznačně čerpá především z pojetí vztahů v terapeutickém prostředí a nevede dál dialog s předchozí teologickou částí, což je myslím škoda. Podobně je velmi osvěžující, když se v teologickém prostředí ocitne tematika problémů v rodinných vztazích (mezigenerační vztahy, manželství, rozvod) nasvícená ještě jinak, než bývá zvykem v kontextu pastorální teologie či církevního práva, tedy s pomocí jiných, terapeutických nástrojů - ale právě proto je i škoda, že autorka už evidentně neměla sílu propojit tuto reflexi s teologickým základem, což by z práce učinilo jedinečný příspěvek jak pro teorii tak praxi. Přesto je tato část práce přínosná a dostačující.

Problém nastává v následující kapitole, která má popsat etiku rodinných vztahů, protože tato část zůstala, podle mého názoru nedoslovená: čtenář, který zná práci rodinných terapeutů z okruhu V. Chvály a L. Trapkové se určitě dokáže zorientovat v předložené problematice, ale mám pochyby o tom, zda to platí i pro ostatní. Etika rodinných vztahů je nahlížena z pohledu potřeb dítěte a komplementarity partnerství a rodičovství je sama o sobě etická volba, která je podložena modelem rodinných vztahů, který reprezentují autorkou citovaní přední čeští rodinní terapeuti, ale zpracování jednotlivých podkapitol této části by potřebovalo podobný postup tříbení a logického usoustavnění jednotlivých výroků, jako to autorka udělala v první kapitole práce. Důležité informace jsou podány ve zhuštěné a často zkratkovité podobě, autorka se snaží reprodukovat všechny podstatné rysy etiky rodinných vztahů daného směru, ale bez další reflexe a již naprosto bez dialogu s teologickým základem. Stejně to platí pro třetí kapitolu, která zůstala spíše nárysem cesty k cíli, kterého zcela nedosahuje, což je opravdu škoda. Práci v tomto smyslu považuji za nehotovou a předčasně odevzdanou. Naznačuje dobrý směr, ale její závěrečná část by potřebovala znovu vstoupit do dialogu s předchozími kapitolami práce proto, aby lépe definovala slíbené přednosti, ale také limity modelu etiky rodinných vztahů, jemuž se věnuje a který je sám o sobě beze sporu přínosný.

Přes tyto námítky, ne zcela okrajové, práci doporučuji k obhajobě.

V Praze 8.6. 2021

doc. Denisa Červenková ThD.